

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Csp/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220201370
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2021:8220201370.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtina 48, 811 07 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, Mýtina 48, 811 07 Bratislava proti žalovanému: W. W., I.. X.X.XXXX, B. XXX/XX, XXX XX Z., o zaplatenie 1 309,99 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1 038,- Eur, úrok z omeškania v sume 66,51 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 1 038,- Eur od 23.3.2021 do zaplatenia, to všetko v splátkach vo výške 35,- Eur mesačne splatných vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom august 2021 s tým, že v prípade omeškania sa so splatením čo i len jednej splátky, žalovaný stráca výhodu splátok a celý dlh spolu s príslušenstvom sa stáva splatným.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalobcovi voči žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu v rozsahu 58%, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu dňa 30.7.2020 sa Všeobecná úverová banka a.s. ako právny nástupca pôvodného veriteľa domáhala, aby súd uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 1 309,99 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo žalovanej sumy od 29.12.2017 do zaplatenia a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 4.12.2016 jeho právny predchodca - obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) so žalovaným uzavrel zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXX vo výške 1 318,- Eur na kúpu spotrebného tovaru špecifikovaného v zmluve. Účelom zmluvy bolo poskytnutie pôžičky na zakúpenie tovaru na základe vlastného výberu - t.j. poskytnutie tzv. viazaného spotrebiteľského úveru. Žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 51 mesačných splátkach v sume po 53,87 Eur, až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2 040,- Eur. Na splatenie úveru z vyššie uvedenej zmluvy žalovaný uhradil sumu 280,- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami v zmluve, žalobca dňa 26.10.2017 listom - predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok ani v dodatočne poskytnutej lehote nedošlo, právny predchodca žalobcu dňa 19.12.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 23.12.2017 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby podľa žalobcu predstavoval sumu 1 309,99 Eur. Žalobca si zároveň uplatnil

zákonné úroky z omeškania od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, konkrétne od 29.12.2017.

3. V doplnení z 25.8.2020 k otázke posudzovania schopnosti žalovaného splácať predmetný úver poukázal na skutočnosť, že Občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient prehlásil, že všetky ním uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný spočiatku riadne splácal predpísané splátky, pričom žalobca nemá žiaden dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy žalovanému znemožnili riadne splácať poskytnutý úver. Ďalej doplnil, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou zásielkou. Podľa jeho názoru sa žalovaný mohol dozvedieť o zosplatení úveru najneskôr doručením podanej žaloby.

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola doručená do vlastných rúk 30.10.2020 písomne v súdom stanovenej lehote nevyjadril. V dodatočne dňa 26.4.2021 doručenom podaní v podstatnom žiadal umožniť splácanie pohľadávky žalobcu v splátkach po 20,- Eur po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Poukázal na to, že nie je materiálne zabezpečeným a nie je vlastníkom ani žiadnej hotovosti, avšak po ukončení výkonu trestu je schopný nájsť si zamestnanie. Súčasne žiadal vo veci rozhodnúť vo svojej neprítomnosti.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na 11.5.2021, na ktoré sa neustanovil žalobca, jeho právny zástupca, ani žalovaný. Vzhľadom na splnenie podmienok pre vykonanie pojednávania podľa § 178 ods. 2 C.s.p. a neprítomnosť sporových strán súd rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného. Na nariadenom pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi zabezpečenými do spisu a to: žaloba na č.l. 1-7, notárska zápisnica sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 na č.l. 10-18, zmluva o poskytovaní služieb uzavretá medzi Consumer Finance Holding, a.s. a žalovaným 13.5.2015, zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 6129810275 zo 14.12.2016 na č.l. 23-29 s pripojenou zmluvnou dokumentáciou na č.l. 30-37, predžalobná upomienka z 26.10.2017 na č.l. 38, s doručenkou na č.l. 40, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23.12.2017 na č.l. 39, prehľad splátok a úhrad k úveru na č.l. 41-42, doplnenie právneho predchodcu žalobcu z 25.8.2020 na č.l. 62-65, výsledok lustrácie v sociálnej poisťovni na osobu žalovaného na č.l. 80-85, návrh na zmenu strany sporu s pripojenou listinnou dokumentáciou na č.l. 88-100, uznesenie Okresného súdu Bardejov č.k. 7Csp 62/2020-114 zo 17.2.2021, vyjadrenie žalovaného doručené 26.4.2021 na č.l. 121-122, podanie právneho zástupcu žalobcu z 10.5.2021 na č.l. 128, odpoveď na lustráciu žalovaného v sociálnej poisťovni na č.l. 134, výpis z registra úpadcov na č.l. 135, správa Ústavu na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody z 11.5.2021 na č.l. 138-140 a ostatným obsahom spisu, pričom vo veci zistil nasledovný skutkový a právny stav.

6. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli 13.5.2015 zmluvu o poskytovaní služieb, predmetom ktorej bolo dohodnutie spôsobu uzatvárania zmlúv o službách právneho predchodcu žalobcu na základe žiadosti žalovaného akceptovanej právnym predchodcom žalobcu alebo žalovaným akceptovanej ponuky právneho predchodcu žalobcu pomocou prostriedkov diaľkovej komunikácie a spôsob identifikácie žalovaného s využitím autorizačných prvkov pridelených jedinečne žalovanému.

7. Právny predchodca žalobcu a žalovaný následne 14.12.2016 uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému viazaný spotrebiteľský úver v sume 1 318,- Eur na nákup čiernej techniky zn. samsung. Z predloženej zmluvy vyplývajú tieto dohodnuté náležitosti: výška mesačnej splátky 40,- Eur, počet splátok: 51, celkové náklady spotrebiteľa: 722,- Eur, celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť: 2 040,- Eur, úver bol poskytnutý pri výške RPMN 24,36%, ročnej úrokovej sadzbe 24,36%, priemerná RPMN bola 19%, prvá splátka splatná 20.1.2017, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 20.3.2021. Medzi stranami bolo dohodnuté, že zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. V časti údajov týkajúcich sa pomerov žalovaného je v zmluve uvedené, že žalovaný je slobodný, typ bývania: u rodičov/ u detí, zamestnávateľ: KeyRock s.r.o., čistý mesačný príjem 500,- Eur, mesačné finančné výdavky 10,- Eur, iné mesačné výdavky 10,- Eur, počet vyživovaných osôb: 0.

8. V časti zmluvy označenej ako Ostatné zmluvné podmienky a dojednania, bod 6. sú obsiahnuté údaje o RPMN, konkrétne vzorec pre jeho výpočet a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania.

V zmysle bodu 8.2 ostatných zmluvných podmienok Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania Splátok Pôžičky žiadať od Klienta zaplataenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej Splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Podľa bodu 10.1 zmluvných podmienok doručovanie písomností medzi Spoločnosťou a Klientom sa uskutočňuje najmä, avšak nielen poštou, elektronickou formou alebo faxom. Podľa bodu 10.2 zmluvných podmienok spoločnosť doručuje písomnosti na adresu Klienta uvedenú v Zmluve na účely doručovania alebo na inú adresu písomne oznámenú Klientom Spoločnosti najneskôr pred dňom odovzdania písomnosti na poštovú prepravu Spoločnosťou. Oznámenia zasielané Klientovi do vlastných rúk sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie obdrží, inak okamihom, kedy Klient príslušné oznámenie odmietne prevziať alebo sa príslušné oznámenie zaslané Spoločnosťou na poslednú známu adresu Klienta vráti Spoločnosti ako nedoručené, a to aj v prípade, že sa Klient o zaslaní príslušného oznámenia nedozvedel. Ostatné písomné zásielky sa považujú za doručené okamihom, kedy Klient príslušnú zásielku obdrží, inak piatym dňom, keď bola písomnosť podľa údajov Spoločnosti daná na poštovú prepravu na poslednú známu adresu Klienta. Podľa bodu 10.3 zmluvných podmienok písomnosť doručovaná osobne sa považuje za doručení dňom, v ktorom Klient alebo Povinný podľa údajov Spoločnosti písomnosť osobne prevzal. Bod 13. ostatných zmluvných podmienok a dojednaní obsahoval splátkový kalendár upravujúci výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov.

9. Z predžalobnej upomienky, ktorú žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 26.10.2017 vyzval veriteľ dlžníka, aby okamžite uhradil omeškané splátky v sume 120,- Eur. Predžalobná upomienka bola doručená 30.10.2007. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 23.12.2017 vyplýva, že predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a od žalovaného žiadal zaplatiť sumu 1 310,16 Eur. Doručenie tohto oznámenia žalobca v konaní nepreukazoval.

10. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve súd zistil, že právny predchodca žalobcu predpísal žalovanému splátky v sume 40,- Eur, pričom žalovaný zaplatil od 20.1.2017 do 26.7.2017 v siedmich splátkach spolu sumu 280,- Eur. Rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovaný v konaní nespochyboval.

11. Z notárskej zápisnice sp. zn. N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 z 11.12.2017 súd zistil, že žalobca a obchodné spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045 ňou uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel-splátkový predaj.

12. Žalovaný je vo výkone trestu odňatia slobody od 9.8.2017, ukončenie uloženého trestu je predpokladané k 9.8.2021. Z lustrácie žalovaného v databáze Sociálnej poisťovni bolo zistené, že z pracovnej činnosti mal žalovaný príjem v roku 2019 a tiež mesiaci september 2020. Podľa správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody z 11.5.2021 bol žalovaný pracovne zaradený od 12.10.2017 do 25.4.2018, od 3.9.2018 do 13.9.2018, od 16.10.2018 do 12.12.2018, od 2.1.2019 do 17.12.2019, od 2.9.2020 do 9.9.2020. Z dosiahnutého príjmu mu počas výkonu trestu odňatia slobody boli zrážané zrážky na výživné pre 2 vyživované osoby, t.j. Y. W. a W. W., celkovo v sume 763,74 Eur. Aktuálne žalovaný nie je od septembra 2020 zamestnaný. Lustrácia žalovaného v databáze Sociálnej poisťovni potvrdzuje údaje o pracovnej činnosti žalovaného v roku 2019 a 2020.

13. Dňa 10.2.2021 bol súdu doručený návrh na zmenu subjektu na strane žalobcu podľa § 80 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v súvislosti s ktorým žalobca doložil žiadosť o postúpenie a prevod pohľadávok odvolávajúci sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky z 3.2.2021 a kópiu podacieho hárku o zasielaní tohto oznámenia žalovanému. Okresný súd Bardejov uznesením č. k. 7Csp/62/2020-114 zo 17.2.2021 návrhu na zmenu na strane žalobcu vyhovel dospievajúc k záveru, že po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod práv. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18.3.2021.

14. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

15. Podľa § 52 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

17. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

18. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

19. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

20. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretiu zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

21. Podľa § 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,

22. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým

nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

24. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

25. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

26. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

27. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

28. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

29. Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. účinného po 31.1.2013, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

30. Právny vzťah medzi žalobcom, ktorý v dôsledku postúpenia pohľadávky v zmluvnom vzťahu nastúpil na miesto pôvodného žalobcu a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zo strany súdu bolo potrebné posúdiť, či zmluva obsahuje zákonom vyžadované náležitosti.

31. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti ustanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní napriek predchádzajúcej výzve súdu nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca síce do vydania tohto rozsudku odpovedal na výzvu súdu z 18.8.2020, avšak žiadne dôkazy

hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nepredložil. Z dokazovania nevyplýva, že by si právny predchodca žalobcu preveroval výšku skutočného príjmu žalovaného. Žalobca tiež netvrdil a ani nepreukazoval, že by využil zákonom predpokladanú možnosť žiadať dlžníka ako spotrebiteľa o poskytnutie úplných, presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tak ako táto povinnosť spotrebiteľa vyplýva z § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej netvrdil a ani nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jeho spôsobilosti splácať daný úver a hlavne netvrdil a nepreukázal posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe údajov získaných z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa (§ 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Porušenie povinnosti pri posudzovaní tejto schopnosti spotrebiteľa prihliadať na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je dôvodom pre uplatnenie všetkých sankcií špecifikovaných v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

32. Cieľom § 7 ods. 1 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

33. Dôsledkom vyššie uvedeného je tak záver súdu, že v zmysle § 11 ods. 2 v spojení s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch právny predchodca žalobcu pred poskytnutím úveru neposúdil ako veriteľ so zákonom vyžadovanou odbornou starostlivosťou spôsobilosť klienta splácať poskytnutý úver prostredníctvom preukázania jeho príjmov, výdavkov a rodinného stavu, teda pri uzatvorení zmluvy konal bez dostatočných a pravdivých údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za hrubé porušenie povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť klienta splácať poskytnutý úver. Vychádzajúc z uvedeného je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

34. Opísané zistenia súčasne vedú súd k záveru, že právny predchodca žalobcu nebol oprávnený úver predčasne (jednorázovo) zosplatiť, pretože pri posudzovaní schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalovaným nežiadal dlžníka o preukázanie v tomto smere rozhodujúcich skutočností. Preto je

aj predčasné zosplatenie spotrebiteľského úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, konkrétne s poukazom na § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

35. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru, ktorej splatnosť bola dohodnutá priamo v bode 13. ostatných zmluvných podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahujúcom splátkový kalendár. Ku dňu vydania rozsudku bola v zmysle istina úveru už plne splatná, čo po započítaní žalovaným realizovaných úhrad v celkovej sume 280,- Eur znamená, že žalovaný je v omeškaní so splátkami istiny v sume 1038,- Eur. Žalobca tak má nárok na vrátenie tejto vyčerpanej a nezaplatennej splatnej istiny úveru a rovnako tak aj na úrok z omeškania z tejto sumy vo výške 5,00% a to za obdobie od 21.4.2018 (t. j. od dátumu, kedy už bol žalovaný reálne v omeškaní so zaplatením splatnej časti istiny v sume 9,20 Eur) až do 22.3.2021 (posledný deň, kedy mohol žalovaný zaplatiť poslednú splatnú splátku) a to z postupne rastúcej sumy nedoplatku splatnej istiny, ktorý súd prepočítal a ustálil na sumu 66,51 Eur. Rovnako žalobcovi patrí aj úrok z omeškania 5,00% ročne od 23.3.2021 do zaplatenia z celej priznanej sumy istiny, t.j. zo sumy 1 038,- Eur do zaplatenia. V tejto časti súd žalovaný nárok nepovažoval ani za premlčaný a aj s ohľadom na vyššie opísané dôvody uplatnenému nároku vyhovel.

36. V prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá pre jej nedôvodnosť vychádzajúc z vyššie uvedených záverov.

37. Vo vzťahu k žiadosti žalovaného o povolenie splácania priznaného dlhu v splátkach, súd zastal názor, že povolenie zaplatenia dlžnej sumy v splátkach po 35,- Eur mesačne, zjavne neprimerane žalobcu v jeho práve na zaplatenie priznanej sumy obmedzovať nebude. V konaní bolo zistené, že žalovaný je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorého predpokladané ukončenie je k 9.8.2021 a toho času nie je zamestnaný. Vzhľadom na aktuálne obmedzenie jeho osobnej slobody a nemožnosť hľadať si na trhu práce slobodne zamestnanie, s prihliadnutím na trvajúcu výživovú povinnosť k dvom maloletým deťom a blížiaci sa ukončenie výkonu trestu odňatia slobody súd vzhliadol za primerané, povoliť žalovanému vo vzťahu k žalobcovi postupné splácanie judikovaného dlhu, keďže s prihliadnutím na jeho pomery nie je možné splatenie dlhu inak ako v primeraných splátkach predpokladať a to od mesiaca august, v ktorom má dôjsť k ukončeniu výkonu už v prevažnej časti vykonaného trestu. Preto v zmysle § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku povolil žalovanému splácať dlh v splátkach vo výške o 35,- Eur mesačne splatných vždy ku koncu kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom august 2021, pod podmienkou, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok v deň jej splatnosti sa stane dlh úplne splatným, čo žalobcovi garantuje možnosť okamžitého vymáhania celého dlhu v prípade, ak zo strany žalovaného dôjde k porušeniu podmienok pre zaplatenie týmto rozsudkom judikovaného dlhu.

38. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Vychádzal zo znenia ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca aj žalovaný boli v konaní čiastočne úspešní a čiastočne neúspešní. Za procesný úspech žalobcu súd považoval sumu 1038,- Eur, čo zodpovedá 79% z pôvodne žalovaného nároku v sume 1 309,99 Eur a žalovaný bol úspešný v rozsahu 21% z pôvodne žalovaného nároku. Po odrátaní úspechu žalovanej od úspechu žalobcu preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti

v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.